

Strid om opptakskriterier ved psykologutdanningene

Fakultetslederen i Bergen trekker seg

Astri Vannebo og Arne Olav L. Hageberg

Gerd Kvale (bildet) trekker seg som dekana ved Det psykologiske fakultet, Universitetet i Bergen. Begrunnelsen er behovet for å skape ro i organisasjonen etter strid om opptaksordningen til psykologutdanningen.

FOTO: PAUL SIGVE AMUNDSEN / UIB

Den 2. oktober meldte Gerd Kvale fra til de fakultetsansatte at hun stiller fakultetets øverste lederverv til disposisjon. I et ekstraordinært styremøte ved Det psykologiske fakultet onsdag 7. oktober ble beslutningen tatt til etterretning.

Begrunnelsen er behovet for å skape ro i organisasjonen etter strid om opptaksordningen til psykologutdanningen. Fakultetsstyremøtet avgjorde 18. august, med åtte mot tre stemmer, å beholde dagens opptaksordning. Den innebærer at studentene blir tatt opp til profesjonsutdanningen etter en vurdering av karakterer fra årsstudiet i psykologi. Kvale hørte til mindretallet som ønsket endring.

Ulik praksis

Ved Psykologisk Institutt ved NTNU i Trondheim ble det nylig besluttet å erstatte dagens introduksjonsstudium med et seksårig løp med kliniske temaer fra dag én. Universitetet i Oslo har allerede seksårig psykologutdanning, hvor opptaket skjer gjennom Samordna opptak. Universitetet i Tromsø vil ta saken opp i 2011.

Nasjonalt profesjonsråd for psykologutdanningene (NPP) anbefalte i vår alle institusjoner som utdanner psykologer, å endre opptaksordningen, slik at studentene tas opp gjennom Samordna opptak. Gerd Kvale har lenge ønsket en endring i opptaksordningen ved Universitetet i Bergen. Kvale har også i kraft av sitt verv representert Universitetet i Bergen i Profesjonsutvalget.

– Da fakultetsstyret i august i år valgte å gå imot NPPs anbefaling, og opprettholde dagens opptaksordning, ble mitt synspunkt nedstemt, uttaler Kvale til nettavisen På Høyden.

Dette rammer henne både i rollen som dekan og i rollen som medlem av Profesjonsrådet.

– Jeg har registrert at til tross for at opptaksordningen ikke skal endres, er det fremdeles uro knyttet til denne saken. Som dekana ser jeg at det arbeidsmessig nå er en utfordring å samle fakultetet om de mange og viktige oppgaver som vi nå står overfor. Det er bakgrunnen for at jeg har besluttet å søke fakultetsstyret om å fratre, sier Kvale.

Underminering av styret?

I et krast leserinnlegg publisert 22. september stiller hele 18 vitenskapelige ansatte ved fakultetet spørsmål ved Kvales lojalitet: «Et [...] meget bekymringsfullt aspekt ved saken er at dekana ved Det psykologiske fakultet er medlem i det nasjonale fagrådet, som nå altså ber universitetsledelsen om å omgjøre vedtaket i fakultetsstyret. Underminerer ikke dekana med dette sitt eget styre?»

Til På Høyden sier Kvale at hun som dekana alltid har ønsket å stå for stor åpenhet, takhøyde og toleranse for ulike synspunkt.

– Samtidig har jeg vært opptatt av at en organisasjon skal være et middel til å ordne opp i saker, og ikke et mål i seg selv. Hvis prosesser i en organisasjon blir så energikrevende at de tar fokus vekk fra de viktige sakene, tenker jeg at det er på tide å stoppe opp og tenke seg om. Etter dette leserinnlegget tenker jeg at nå er det på tide å stoppe opp, sier Kvale.

På spørsmål om hun selv mener å ha opptrådt lojalt overfor fakultetsstyrets vedtak, svarer hun ja.

– Jeg har hele veien, både før fakultetsstyrebehandlingen og etter, vært i dialog med rektoratet i en gjensidig respekt og forståelse for hverandres ulike roller. Jeg hører at det er ulike synspunkter på prosessen, og at den uroen ikke har lagt seg, til tross for at vi har redegjort for hvordan beslutningene har blitt tatt. Det tar jeg til etterretning, sier Kvale til På Høyden.

Profesjonsrådet på banen

Bakgrunnen for leserbrevet mot Kvale var et brev sendt av Profesjonsrådets leder Siri Gullestad til rektor Sigmund Grønmo. Her oppfordrer Gullestad universitetsledelsen til å følge videre opp fakultetsstyrevedtaket:

Når Profesjonsrådet nå har fattet et vedtak i denne saken, ligger det som en implisitt forutsetning at dens råd vil bli fulgt av medlemmene. Selv om rådet ikke har formell makt til å bestemme over de enkelte universitetene, hviler hele Profesjonsrådets autoritet på at dets nasjonale stemme blir respektert. Situasjonen nå er altså at Det psykologiske fakultet i Bergen har gått imot Profesjonsrådets anbefaling. Det lokale perspektiv står imot det nasjonale. Dette representerer en styringsmessig sett uryddig situasjon. Jeg ber herved Rektoratet om deres synspunkter på saken.

I en kommentar til Tidsskriftet sier Gullestad at dette var en henvendelse til rektor ved Universitetet i Bergen for å påpeke noe hun mente han åpenbart kunne ha interesse av å vite. – Jeg påpekte også hva jeg kalte en styringsmessig uavklart situasjon. Hele problematikken var ikke

nødvendigvis kjent for ham. Jeg mente det var min jobb å gjøre oppmerksom på en del forhold. Jeg fikk til svar at henvendelsen var tatt til etterretning, men at fakultetsrådet hadde fattet et demokratisk vedtak.

– Et slag i ansiktet?

– Nei, jeg hadde ikke på forhånd noen klare forventninger om hva jeg kunne oppnå gjennom brevet, så «et slag i ansiktet» blir et galt uttrykk å benytte i denne sammenhengen. Jeg konstaterer bare at situasjonen er den samme som før jeg sendte brevet, og at problemet er uløst.

Ny dekan i Bergen vil trolig tidligst være på plass ved årsskiftet. I mellomtiden vil prodekan Jarle Eid, ved Institutt for samfunnspsykologi, fungere som leder av fakultetet.